

ŞEHÂDET () (1)

Şehâdet-Şehîdlik: "Allah, kendisinden başka tanrı olmadığına şâhiddir. Melekler ve ilim sâhipleri de adâletle şâhiddir (ki O'ndan başka Tanrı yoktur. O), azîzdir, hakîmdir." (Âl-i İmrân: 18)

Şehâdet, olayı görenin veya orada bulunanın olay hakkında bildiğini söyleme-sidir. Gerçeği bilen ve söyleyene şâhid, şehîd, çoğulu şühedâ denilir. Gerçeği bilen ve söyleyen bilginlere de şühedâ (gerçeğin tanıkları)denilir. Başta yüce Allah şâhiddir. Hiçbir şey O olmadan vuku bulamaz. O her şeye tanıktır. Şehîdler başta peygamberler olmak üzere gerçeğe tanık olan din bilginleri, rabbânî âlimlerdir. Şehîd, esas itibariyle gerçeğin tanığı olan rabbânî âlim demek ise de Allah yolunda öldürülen insan da bu mertebeye yükseldiğı için şehîd sıfatını kazanır: "Eğer size bir yara dokunduysa, o topluluğa da benzeri bir yara dokunmuştu. O günler... onları biz insanlar arasında çevirip dururuz (kâh bir kavme, kâh ötekine galibiyet veririz; bazen bir topluma iyi veya kötü günler gösteririz, bazen ötekine). Allah inananları ortaya çıkarmak, sizden şehîdler edinmek için (zamanı kâh lehinize, kâh aleyhinize çevirmektedir). Allah, zâlimleri sevmez." (Âl-i İmrân: 141) âyetindeki şühedâ, temel anlamından çok Allah yolunda canını fedâ eden mü'minler anlamında kullanılmıştır.

Ama Kur'ân-ı Kerîm'de şehîd savaşta öldürülen anlamında değıl, gerçeğı bilen ve buna tanıklık eden rabbânî bilginlerdir ki bunların başında peygamberler bulunmakla beraber, Hak tanıkları sadece peygamberlerden ibaret de değildir. Çünkü Nisâ : 69'ncu âyette şehîd'in çoğulu olan şühedâ , peygamberlerden ayrı bir zümre olarak anılmaktadır. Kur'ân'da şehîd, çoğulu şühedâ savaşta öldürülen anlamında değıl, hakikatin tanığı, gerçek bilgin anlamında ise de hadîslerde Allah yolunda öldürülen anlamını kazanmış ve bu anlam, İslâm literatüründe kelimenin temel anlamını gölgede bırakmıştır. Artık şehîd denince hemen akla, Allah yolunda savaşta öldürülen insan gelir. Kur'ân, Allah yolundaki

savaşta öldürülen kimselerin, gerçekte ölmediklerini vurgulamaktadır:

"Allah yolunda öldürülenlere, 'ölüler' demeyiniz; hayır, onlar diridirler, ama siz farkında olmazsınız." (Bakara: 154), "Allah yolunda öldürülenleri ölüler sanma; hayır, (onlar) diridirler, Rableri katında rızıklanmaktadırlar." (Âl-i İmrân: 169)

Ölüm, şu görünen bedene özgüdür. İnsanın asıl benliği, bedeni değil, ona hareket ve canlılık veren rûhudur. Beden kalıptır. Rûh onun hakikati, insanın gerçeğidir. Özü topraktan çıkan beden, zamanla değişikliğe uğrar, büyür, gelişir, ihtiyarlar ve içindeki rûhu kaybedince tekrar toprağa düşüp çözülür, dağılır, aslı olan toprağa dönüşür.

(devamı yarın..)